

Campusbibliotheek Kulak

Strategisch plan 2015-2019

Frederic Vandoolaeghe

Campusbibliothecaris

oktober 2014

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	<i>Voorwoord</i>	5
1.2	<i>Missie en visie</i>	6
1.2.1	<i>Visie</i>	6
1.2.2	<i>Missie</i>	6
1.3	<i>Uitdagingen.....</i>	6
1.3.1	<i>Gebruiker-gecentreerde organisatie</i>	7
1.3.2	<i>Leer- en informatiecentrum</i>	7
1.3.3	<i>Kostenefficiëntie</i>	8
1.4	<i>Methodologie</i>	8
2	Onderwijs.....	10
2.1	<i>Strategische doelstellingen.....</i>	10
2.2	<i>Operationele doelstellingen</i>	10
2.3	<i>Acties</i>	10
3	Onderzoek	11
3.1	<i>Strategische doelstellingen.....</i>	11
3.2	<i>Operationele doelstellingen</i>	11
3.3	<i>Acties</i>	11
4	Regio	12
4.1	<i>Strategische doelstellingen.....</i>	12
4.2	<i>Operationele doelstellingen</i>	12
4.3	<i>Acties</i>	12
5	Collecties	13
5.1	<i>Strategische doelstellingen.....</i>	13
5.2	<i>Operationele doelstellingen</i>	13
5.3	<i>Acties</i>	13

6	Personeel en organisatie	14
6.1	<i>Strategische doelstellingen.....</i>	14
6.2	<i>Operationele doelstellingen.....</i>	14
6.3	<i>Acties</i>	15
7	Indicatoren.....	15
8	Planning.....	16

1 Inleiding

1.1 Voorwoord

Het is een gemeenplaats: het bibliotheeklandschap is in volle ontwikkeling. De gesloten boekenomgeving is een open leerlandschap geworden. Volgens cynici is een boek geen boek meer. Volgens adepten is het boek steeds meer boek, steeds meer toegankelijk en steeds eenvoudiger beschikbaar voor de geïnteresseerde lezer.

Die spagaat stelt de Kortrijkse campusbibliotheek voor grote uitdagingen, temeer omdat zij rekening moet houden met de verschillende snelheden van de evoluties. In sommige domeinen van de humane wetenschappen (geschiedenis, rechten) is de 'dematerialisering' van de bibliotheek nog minder ver gezet dan in andere wetenschapsdomeinen. Voor een pluridisciplinaire bibliotheek als de onze is het niet eenvoudig om in dat kader die consistentie te bewaken.

Dit strategisch plan heeft tot doel om de Kortrijkse campusbibliotheek tijdens de volgende vijf jaar een voorloper te laten zijn in deze wijzigingen. De aanstaande uitbreiding en herinrichting van de bibliotheek vormen een katalysator die zal toelaten om van de bibliotheek een modern leercentrum te maken, met alles wat daarbij hoort: transparante ontsluiting van elektronische bronnen, uitbreiding van de openingsuren, open dienstverlening naar de bibliotheekklant, versterking van de bibliotheek als regionaal documentatiecentrum, enz.

Dit stelt uitdaging voor bibliotheekmedewerkers, -bestuurders en -gebruikers. Het vergt een mental change en een proactieve ingesteldheid. Maar elke uitdaging creëert een loutering, en die willen we met dit strategisch plan concretiseren. Uw – kritische of positieve, opbouwende of destructieve – opmerkingen over dit plan en/of de bibliotheekwerking mag u mij graag steeds laten weten, zodat we eruit kunnen leren hoe het beter kan.

De bibliotheek is dood, leve de bibliotheek !

Vincent Sagaert

1.2 Missie en visie

1.2.1 Visie

De bibliotheek is het kloppend hart van de campus

- Ze is een leercentrum waar alle studenten willen samenkomen om te leren en te studeren op de manier die hen het beste past, met optimale leerfaciliteiten en ondersteuning.
- Ze bewaart en ontsluit een wetenschappelijke collectie, zowel elektronisch als gedrukt, die optimaal is afgestemd op de noden van studenten, onderzoekers en de regio.
- Ze biedt een kwalitatieve en klantgerichte dienstverlening aan en ondersteunt de ontwikkeling van onderzoeks- en informatievaardigheden.

1.2.2 Missie

- De bibliotheek ondersteunt het onderwijs met een optimale combinatie van leer- en studiefaciliteiten, ICT-voorzieningen, collecties en interactieve ondersteuning.
- De bibliotheek ondersteunt het onderzoek op de campus met een wetenschappelijke (digitale) collectie en met vorming en opleiding voor onderzoekers en stemt haar diensten af op de UB.
- De bibliotheek is een actieve partner die samenwerkt met belangengroepen in de regio en zodoende haar rol als Universiteitsbibliotheek in West-Vlaanderen opneemt.
- De campusbibliotheek werkt binnen de krijtlijnen van het kwaliteitsbeleid van de Universiteit en zoekt naar de meest efficiënte inzet van middelen.

1.3 Uitdagingen

De uitdagingen voor de Universiteitsbibliotheek in het algemeen en voor de campusbibliotheek in het bijzonder zijn groot en onze organisatie moet bereid zijn om zich nog meer dan in het verleden hieraan aan te passen. Het verder uitwerken van een gebruiker-gecentreerde aanpak, de verdere uitbouw van het leer- en informatiecentrum en het streven naar een maximale kostenefficiëntie zijn drie belangrijke uitdagingen van dit strategisch plan.

1.3.1 Gebruiker-gecentreerde organisatie

“[...]niet het boek, maar de student staat centraal.”

Frederic Vandoolaeghe in Campuskrant 23(2012), nr. 6.

Het uitgangspunt van dit strategisch plan is dat niet langer de collecties op zich maar wel de verwachtingen van de klanten centraal staan. Dit moet zich nog meer dan vroeger vertalen in alle aspecten van de bibliotheek en in het bijzonder op het vlak van de bibliotheekruimte, de collecties en de dienstverlening.

De bibliotheekruimte moet verder aangepast worden aan de hedendaagse noden van de studenten. De bibliotheek moet naast goede collecties ook moderne en comfortabele studie- en werkplekken voorzien die voldoende beschikbaar zijn. Zo moet de bibliotheek een vertrouwde omgeving worden die moderne en gebruiksvriendelijke faciliteiten aanbiedt.

Daarnaast moet ook de kwaliteit van de collecties en het gebruiksgemak ervan geanalyseerd worden. Zowel de online zoeksystemen van de elektronische bibliotheek, de inhoudelijke relevantie van de gedrukte collecties als de organisatie, de opstelling en de ontsluiting van de collecties moeten geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd worden.

Op het vlak van dienstverlening en organisatie verschuift de focus van het verwerken en beheren van gedrukte materialen naar elektronische dienstverlening en ondersteuning van gebruikers. Dit impliceert onder meer hoogwaardiger opdrachten in plaats van routinetaken. De sterkere professionalisering en ontwikkeling van het personeel blijft een belangrijke voorwaarde voor het welslagen van het strategisch plan. Routinematige opdrachten zullen verder geautomatiseerd worden en tegelijk zullen de medewerkers nog meer dan vroeger in een publieke werkplek ondersteunend werken.

1.3.2 Leer- en informatiecentrum

De bibliotheek is een leercentrum, een kloppend hart voor de student en een actieve partner op de campus en daarbuiten. Het leercentrum in de bibliotheek is een succes, dit blijkt zowel uit de statistieken (bibliotheekgebruik) als uit de studententevredenheid.

Het verbouwingsproject voor het leercentrum en hal A, dat momenteel uitgewerkt wordt, moet de keuze voor een bibliotheek als leer- en informatiecentrum in een definitieve plooi leggen. Het project moet de bibliotheek ingrijpend veranderen en zoekt naar een gebruiker-gecentreerde organisatie en een verregaande synergie met hal A. Samen met meer zitplaatsen en faciliteiten voor groepswork, een andere organisatie van de collecties en een leerruimte dat ruim toegankelijk is, zal dit project leiden tot een volledig nieuwe bibliotheekruimte en organisatie.

1.3.3 Kostenefficiëntie

Voor de uitvoering van het strategisch plan zijn middelen nodig terwijl de ruimte erg beperkt is en de kosten voor informatievoorziening steeds toenemen. Dit dwingt ons tot een efficiënter gebruik van geld, ruimte en personeel.

Collectievorming. We zetten in op het leercentrum en de elektronische bibliotheek en bieden een complementaire hoogstaande en relevante gedrukte collectie aan. We kunnen dankzij de toegang tot de Leuvense elektronische bibliotheek en de interne IBL-service, verder zoeken naar een efficiëntere en complementaire inzet van middelen voor collectievorming. Een verdere uitwerking van een e-only als beleid -afgestemd op de noden per discipline- is daarvoor van groot belang.

Personeel. In het nieuwe concept voor de bibliotheek zoeken we synergiën met het onthaal van de campus en combineren we back-office-opdrachten maximaal met een rol in front office. We zullen dienstverleningsniveaus (leerruimte - leercentrum met ondersteuning – bibliotheek) moeten definiëren en waar mogelijk ook jobstudenten inzetten om maximale service te leveren.

1.4 Methodologie

Een strategisch plan is een instrument voor kwaliteitsbeleid en management. Het brengt de uitdagingen in kaart, maakt keuzes en stelt een strategie voor de komende jaren voorop.

Dit strategisch plan vertrekt van een SWOT-analyse die in de lente van 2014 werd voorgesteld aan het Management Team. De belangrijkste conclusie was dat we onze activiteiten nog meer moeten richten op de gebruiker en minder op de achterliggende processen.

Op basis daarvan werden drie belangrijke actielijnen (meer bepaald onderwijs, onderzoek en de regio) en twee belangrijke domeinen (personeel/organisatie en collecties) vooropgesteld die bepalend zullen zijn in de komende vier jaar.

Voor elke actielijn en elk domein worden in dit plan de strategische en operationele doelstellingen gedefinieerd en worden acties voorgesteld.

Vervolgens worden per actielijn indicatoren gedefinieerd en wordt waar mogelijk een planning toegevoegd.

2 Onderwijs

2.1 Strategische doelstellingen

1. Studenten die afstuderen zijn informatievaardig en vertrouwd met de universiteitsbibliotheek;
2. De bibliotheek is een kwalitatief leer- en studeercentrum met ruime openingstijden;
3. Studenten worden ondersteund bij het gebruik van de faciliteiten en de bibliotheekcollecties.

2.2 Operationele doelstellingen

1. De bibliotheek ontwikkelt een programma van scholing en zelfstudiemateriaal aangaande informatievaardigheden;
2. De bibliotheekruimte wordt uitgebreid en heringericht om zo de capaciteit en de leerfaciliteiten te optimaliseren;
3. De bibliotheek verhoogt de beschikbaarheid en toegankelijkheid van de technische en inhoudelijke ondersteuning in het leercentrum.

2.3 Acties

	Actie	Einddatum
1	Infosessies verder uitdiepen en ondersteunen via Toledo	2015
2	Instructiemateriaal (tutorial, videofilmpjes) ontwikkelen	2016
3	Programma ontwikkelen betreffende vorming en verspreiding van expertise over informatievaardigheden	2017
4	Stimuleren en ondersteunen van een leerlijn informatievaardigheden in de opleidingen aan de campus	continue
5	Herinrichting en uitbreiding van het leercentrum	2016
6	Herziening en automatisering van handboekcollecties	2017

7	Digitale infobalie (Q&A, chat)	2018
8	Strategie en operationalisering leercentrum Kulab	2016

3 Onderzoek

3.1 Strategische doelstellingen

1. Onderzoekers beschikken over een hoogstaande wetenschappelijke collectie, waar mogelijk digitaal en waar nodig in fysieke vorm;
2. Onderzoekers zijn op de hoogte over nieuwe mogelijkheden op het vlak van het zoeken naar en beheren van wetenschappelijke informatie en spelen in op het onderzoeksbeleid van de UB;
3. Onderzoekers beschikken over ruimte en faciliteiten in de bibliotheek om in groep te werken aan of te overleggen over onderzoeksprojecten.

3.2 Operationele doelstellingen

1. We bouwen de gedrukte collectie uit als aanvulling op de e-collectie en stemmen de Leuvense e-collectie verder af op de noden van het onderzoek op Kulak;
2. We fungeren als aanspreekpunt voor het onderzoeksbeleid van de UB en organiseren ook vorming en opleiding voor onderzoekers in overleg met de coördinator onderzoek
3. "Researchers Zone" in de bibliotheek voorzien, met specifieke voorzieningen.

3.3 Acties

	Actie	Timing
9	Uitbreiden elektronische bibliotheek, waar mogelijk via Leuven	Continu
10	Programma van korte workshops en instructiemateriaal voor onderzoekvaardigheden ontwikkelen	2017

11	Onderzoekers informeren via een mailinglijst	2018
12	Tentoonstellingen betreffende onderzoekpublicaties	Tweejaarlijks
13	'Researcher Zone' in de bibliotheek	2017

4 Regio

4.1 Strategische doelstellingen

1. De campusbibliotheek neemt als universiteitsbibliotheek in West-Vlaanderen een leidende rol betreffende wetenschappelijke collecties.
2. De campusbibliotheek is een actieve partner van belangengroepen in de regio (bv. advocaten, scholen middelbaar onderwijs, culturele en bibliotheeksector).

4.2 Operationele doelstellingen

1. Constructief maar realistisch beleid omtrent schenkingen, inclusief boekenverkoop op de campus;
2. Samenwerkingsverbanden met stakeholders in de regio intensifiëren, in overleg met vakspecialisten en de subfaculteiten, om zo de dienstverlening aan externe groepen te optimaliseren;
3. Opvolgen van het cultuurleven in Kortrijk en de regio en waar mogelijk inspelen op projecten.

4.3 Acties

	Actie	Timing
14	Jaarlijkse boekenverkoop	2015
15	Dienstverlening aanpassen aan maximaal regionaal bereik	2017
16	Realistisch maar constructief schenkingenbeleid	2015

17	Rondleidingen en sessies informatievaardigheden voor laatstejaars middelbaar	2016
18	Afspraken met bestaande belangengroepen evalueren en andere samenwerkingsverbanden opzoeken in overleg met de faculteiten van de campus.	Permanent
19	Culturele evenementen (tentoonstellingen) in samenwerking met de regio	2018

5 Collecties

5.1 Strategische doelstellingen

1. De kwaliteit van het informatieaanbod (elektronisch en waar nodig gedrukt) is hoog en optimaal afgestemd op de noden van onderzoek, onderwijs en regio;
2. Gebruikers vinden relevante informatie snel en efficiënt terug.

5.2 Operationele doelstellingen

1. De gedrukte collecties optimaliseren.
2. De elektronische acquisitie stimuleren en in overleg met de Leuvense partners de elektronische collectie optimaliseren.
3. De ruimtelijke opstelling van de gedrukte collecties herzien en optimaliseren vanuit een gebruikers-gecentreerde visie.

5.3 Acties

	Actie	Timing
20	Beleid omtrent e-only verder uitwerken: bewaarbeleid en de actieve acquisitie	2015
21	E-only handboeken	2016

22	Wieden in de collecties (zie ook actie 18: jaarlijkse boekenverkoop)	Permanent
23	Opstelling van de collecties rationaliseren	2017
24	Plaatsingssysteem gebruiksvriendelijker maken	2017
25	Locator met digitaal plan	2018
26	RFID boekbeveiliging en automatisatie.	2016

6 Personeel en organisatie

6.1 Strategische doelstellingen

1. De campusbibliotheek levert diensten van hoge kwaliteit en werkt in een gebruiker-gecentreerde organisatie;
2. De bibliotheekmedewerkers zijn competente informatiespecialisten die de klanten op een klantvriendelijke manier ondersteunen bij vinden, evalueren en beheren van informatie;
3. De campusbibliotheek rapporteert transparant over de kostenefficiënte werking van haar diensten.

6.2 Operationele doelstellingen

1. De bibliotheek integreert haar werking in de nieuwe ruimte en organisatie van het leercentrum en verschuift middelen naar front office ondersteuning;
2. De bibliotheek ondersteunt de professionalisering en ontwikkeling via deelname aan opleidingen, vergaderingen, congressen, etc.
3. De bibliotheek levert een jaarlijks statistisch rapport en rapporteert over de voortgang van het strategisch plan.

6.3 Acties

	Acties	Timing
27	Integratie van de onthaalbalie in het leercentrum	2016
28	Toegankelijkheid bibliotheekmedewerkers: meer aanwezig aan infobalies	2016
29	Herzien van de openingstijden, inclusief zaterdagopening	2016
30	Medewerkers verder opleiden door deel te nemen aan vergaderingen, opleidingen en congressen die de professionalisering stimuleren	Permanent
31	Kwaliteitsmeting meer afstemmen op de nieuwe werking en de klant hierbij betrekken	Permanent

7 Indicatoren

Onderwijs

1. Gebruik van het zelfstudiemateriaal stijgt
2. Gebruik van de collecties
3. Aantal unieke bezoeken door studenten per dag per maand stijgt jaarlijks
4. Algemene Studententevredenheid (jaarlijkse bevraging) en resultaat Libqual “Affect of Service” en “Library as a place” neemt toe

Onderzoek

1. De elektronische collectie van KU Leuven breidt jaarlijks uit
2. Cijfers over IBL
3. Tevredenheid over de workshops
4. Aantal bezoeken door personeel

Regio

1. Opkomst jaarlijkse boekenverkoop stijgt
2. Aantal bezoeken door externen stijgt
3. Aantal sessies voor externe groepen stijgt

Collecties

1. De jaarlijkse aangroei is niet groter dan de jaarlijkse afslanking
2. Het aantal dubbels (elektronisch – gedrukt) neemt sterk af
3. Algemene Studententevredenheid (jaarlijkse bevraging) en resultaat Libqual “Information control” verbetert

Personeel en organisatie

1. Procentuele personeelsinzet verschuift naar front office
2. Ruimere openingstijden

8 Planning

De vooropgestelde timing van de verschillende acties zal nauwgezet opgevolgd worden. We willen dit uitvoeren binnen de gestelde termijn, maar zijn daarvoor tegelijk afhankelijk van de planning van andere diensten en van de uitkomst van bepaalde projecten. Over het verloop van de werkzaamheden zal gerapporteerd worden in het MT-BIBK.

BIBLIOTHEEK
CAMPUS KULAK KORTRIJK
Etienne Sabbelaan 53
8500 KORTRIJK, België
tel. + 32 56 24 61 01
bibliotheek@kuleuven-kulak.be

LID VAN **ASSOCIATIE
KU LEUVEN**